

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTES UZRUNA ATĒNU PILSĒTAS DOMĒ 2002. gada 28. martā

Publicēts pirms vairāk nekā 23 gadiem

Publicēts: 28.03.2002.

Ar patiesu prieku es savā un mana dzīvesbiedra Imanta Freiberga vārdā pateicos Jums, Pilsētas mēra kungs, par mūsu sirsnīgo uzņemšanu šeit, Jūsu brīnišķīgajā pilsētā Atēnās. Es augstu vērtēju godu, ko Jūs esat man parādījis šajā oficiālajā vizītē Jūsu viesmīlīgajā pilsētā.

Lai gan šī ir mana pirmā oficiālā vizīte Grieķijā, man ir bijusi iespēja iepazīt jūsu zemi jau agrāk. Katra tikšanās un iespēja tuvāk iepazīt Grieķiju, izjust tās kultūru, tradīcijas, tās ikdienas dzīvi man sagādā patīkamu emocionālu pārdzīvojumu.

Atrodoties šeit, Grieķijas galvaspilsētā, ikviens var izjust milzīgā vēstures mantojuma klātbūtni. Šajā ziņā es vēlētos īpaši izcelt grieķu tautas tradīciju un garīgo vērtību saskarsmi.

Seno grieķu dziņa pēc pilnības visās dzīves un mākslas jomās ir radījusi vērtības, kuru nozīmīgumu nekad nevar novērtēt par augstu. No cilvēciskajām īpašībām prātu un izpratni grieķi ir vērtējuši visaugstāk, tas ir garants ceļā uz pilnību. Tajā pašā laikā šis process ir novedis arī pie atziņas - prast ieturēt samēru visās lietās, kas ir grieķiskās gudrības augstākais princips. Neskaitāmos mākslas darbos šis princips ir iemūžināts, bet vispilnīgāk tas izpaužas Atēnu Akropoles Partenonā, kas sevī ietver vienkāršību, varenību un skaistumu vispilnīgākajā kombinācijā.

Cauri gadu tūkstošiem tas apliecina vissmalkāko tehnisko aprēķinu un cilvēku garīgās iedvesmas sintēzi augstu ideālu vārdā. Bez lielām idejām un skaidriem ideāliem neko nevar sasniegt ne mākslā, ne politikā un valsts dzīvē.

Milzīgs ir seno helēņu nopelns, radot un gluži vai līdz pilnībai attīstot vērtības mākslā, zinātnē un sabiedrības dzīvē. Apliecinājumu tam var skatīt granītā vai marmorā un lasīt grāmatās. Bet garīgo vērtību dvēseli cauri gadsimtiem uzturēt dzīvu var tikai tauta kopumā, kur katra paaudze ikreiz no jauna šos ideālus izjūt, atzīst, apgūst un nodod tālāk. Tas ir vitāli svarīgs process ikvienai tautai. Un ikvienai tautai ir arī sarežģīti laika posmi tās vēsturē, kad šo procesu uzturēšana ir neticami grūts uzdevums.

Grieķu tauta ir neapstrīdams paraugs abiem – gan visaugstāko ideālu radīšanai, gan to iznešanai cauri laikam un vēstures liklokiem.

Runājot kopsakarībās, šinī nozīmīgajā un skaistajā vietā ar lepnumu es gribu atzīmēt arī latviešu tautas gara vērtību apliecinājumu – Latvju Dainas, kas līdzīgā veidā, bet citā formā, cauri gadu simtiem pauž tautas gudrību un ideālus. Tā ir gandrīz unikāla izpausmes forma – raksturīga mūsu tautai, kas nu jau kļūst aizvien plašāk iepazīta pasaulē.

Mūsu dienās Eiropā attiecības valstīs un sabiedrībā sakņojas vērtībās, kuras veidojušās Grieķijā pirms vairāk nekā diviem tūkstošiem gadu, pirmajās demokrātiskās pārvaldes formās.

Tie ir ideāli, kura pilnvērtīga īstenošana vienmēr ir prasījusi un prasīs nepārtrauktu darbu un centienus gan no valsts, gan no sabiedrības un katra indivīda.

Grieķu sabiedriskā dzīve vienmēr ir bijusi cieši saistīta ar aktīvu politisko dzīvi. Tādēļ es uzdrošinos apgalvot, ka vēribas, uz kurām balstās grieķu tradīcijas un dzīves veids, ir pamatā gan cilvēku sadzīvē, gan valsts politikā un starpvalstu attiecībās.

Vakar man bija tas gods, uzstājoties Atēnu Akadēmijā, dalīties domās nākotnes Eiropas redzējumā. Domāju, ka mūsu tautām ir labs pamats un arī iespējas ņemt aktīvu līdzdalību Eiropas nākotnes veidošanā.

Mūsu dziļās saknes, mūsu kultūras mantojums ir tas, kas garantē nacionālo identitāšu saglabāšanu nākotnes Eiropā. Tieši šī tautu kultūras dziļā un emocionālā dimensija kļūst aizvien nozīmīgāka vienotībai un saskaņai ne tikai Eiropā, bet arī visas pasaules mērogā.

Grieķija ir arī Olimpisko spēļu dzimtene. Jūsu pilsētā 1896. gadā notika pirmās moderno laiku Olimpiskās spēles. 2004. gada Olimpiskās spēles Atēnās tiek gaidītas ar īpašu pacēlumu. Es apsveicu Grieķijas attieksmi pret Olimpisko spēļu ideāliem, kas saistās ar Kultūras Olimpiādi un Grieķijas starptautisko iniciatīvu veicināt mieru un savstarpējo saprašanos ar Olimpiskā Pamiera (Olympic Truce) stingru ievērošanu un kas saskan ar grieķu tradīcijām seno Olimpisko spēļu laikā jau 9. gadsimtā p.m.ē. Latvija ir to valstu starpā, kas pievienojas šim aicinājumam.

Es vēlreiz pateicos par godu, ko Jūs esat man parādījuši. Atēnu pilsētas Zelta medaļa man būs ļoti nozīmīgs atgādinājums par vērtībām, kas vieno mūsu tautas un par šo vizīti. Novēlu Jums labu veiksmi un izturību Jūsu svarīgajā darbā. Lai daudzie gadi, kas veido mūsu nākotni, arī turpmāk nes nerietošu slavu un labklājību Atēnām un Atēniešiem.

Saistītas tēmas

[Vaira Vīķe-Freiberga](#)

<https://www.president.lv/lv/jaunums/latvijas-valsts-prezidentes-uzruna-atenu-pilsetas-dome-2002-gada-28-marta>